

0/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Numeros atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto Rico, 2.—Estranger, 2'50

MEDALLA CONMEMORATIVA DEL ANY 1898

Cara

Creu

Lo present número ha passat per la censura de la autoritat militar.

APROPÓSIT DE UN MISSATJE

UNA comissió composta dels Presidents de la Societat Econòmica barcelonesa de Amichs del País, del Foment del treball nacional, del Institut agrícola català de Sant Isidro, del Ateneo barcelonés y de la Lliga de Defensa Industrial y Comercial, han anat a Madrid a veure a la Reyna. Y l'han anada a visitar al objecte d'

entregarli una Exposició qu' en lo seu preàmbul es en certa manera un eco del manifest del general Polavieja.

Se mencionan en aquest document alguns dels mals que afligeixen a la nació espanyola, deguts a vicis de rassa y d'educació; senyalantse entre aquests mals la insuficiencia de la Instrucció pública, l'abundancia de classes passives que menjan del Estat sense prestarli cap servey la mala organització del exèrcit, la immoralitat y la falta de coneixements tècnichs de l'administració pública, els abusos de la centralisació y 'ls vicis del parlamentarisme.

Contra aquests defectes que 'ns han fet perdre las colonias y que amenassen ab nous mals a la nació formulan las tres recetas següents:

Primera:—Els Ajuntaments, las Diputacions y 'l Senat serán elegits directa ó indirectament per Gremis, Classes ó Corporacions.

Segona:—Se dividirà 'l territori d' Espanya en grans regions de delimitació natural per la seva rassa, idioma é historia, concedint a cada una d' ellas amplia descentralisació administrativa pera que pugan establir concerts econòmichs, fundar ensenyansas tècnichs de caràcter local, tenir iniciativas pera la conservació y reforma del seu Dret propi y emprendre quantas obras públicas sigan necessarias pera la mes rápida explotació de todas las sevas fonts de riquesa.

Tercera:—Continuarán a càrrech del Poder central únicament aquellas funcions que demanda l' actual é indestructible unitat política d' Espanya, pera mantenir la conexió de las diverses regions y las relacions internacionals.

Barréjine aquestas tres medicinas ab l' espasa del general Polavieja, y fásse pendre a la malalta, y si aquesta no s' alivia, senyal que no té cura.

Dissapte 26 de Novembre **NÚMERO EXTRAORDINARI** de
LA CAMPANA DE GRACIA
 8 pàgines { **Text: Los més importants problemas pendants.** } **10 céntims**
 { **Ilustració: Notas d' actualitat palpitant.** }

Los Presidents de algunas de las Asociaciones que han donat aquest pas, manifestan que parlan en nom propi y en el de las colectivitats que representan. A pesar de aixó sabem de algunas, sino de totes, que ni la pena s' han pres de consultarlas. De alguna altra sabem además—ens referim al Ateneo—que tenen exclusiu per prescripció reglamentaria i poderse ocupar de política y de religió, y si l' acudir al poder real demanantli una reforma completa en l' organisació del Estat y en la manera d' elegir als representants del país en Ajuntaments, Diputacions y Senat, no es fer política, no sabem pas que será ferne.

Lo Sr. Domenech y Muntaner, president del Ateneo podrà dir que aquesta associació no n' fá, tota vegada que no se li ha sotmés ni l' exámen, ni la discussió, ni l' aprobació del *Missatge* elevat als peus del trono, considerant á la primera corporació literaria de Barcelona com un menor d' edat subjecte á tutela; y fins parodiand á Lluís XIV podrà dir:—*L' Ateneo soch jo.*

Ab aixó no farà sino que posar de relleu una vegada més la manera que tenen alguns d' entendre 'l' reglament qu' es la llei de l' Associació; aixís com las consideracions y 'l' respecte que s' deuen á las opinions ajenas, y sobre tot la seva inclinació natural á la dictadura y 'l' seu aburriment invencible á las prácticas lliberals y democráticas.

Si no estiguessen dominats per aquesta tendència reaccionaria, en lloch de dirigir-se al poder real, se dirigiran al poble, procurant crear una opinió forta, sana y robusta en apoyo dels seus propòsits. Y de fixo que la trobarían en lo que s' refereix á la descentralisació administrativa, que si no pot remediarse per sí sola 'ls mals que sofreix la patria, pot en cambi aliviar de moltes molestias als espanyols de las provincias, víctimas dels abusos, de l' explotació y de las intrusions intolerables del poder central.

En cambi la qüestió relativa á que 'ls Ajuntaments, las Diputacions y 'l' Senat sigan elegits *directa ó indirectament* per Gremis, Classes ó Corporacions no crech que arribi á seduhir á ningú, que s' interessi sincerament pel compliment de la justicia y del progrés.

De ahí nt han tret aquesta antigüalla 'ls senyors del missatge?

¿Qué intentan lograr ab aquest sistema? ¿Marcar mes y mes la funesta divisió de classes, quan la tendencia universal consisteix en agermanarlas, y si siguiés possible en confóndrelas, no ja sols en l' us de sos drets y debers legals, sino en la possessió del major número possible de ventatjas socials? ¿Pretenen que hi hajan espanyols rics y espanyols pobres, espanyols sabis y espanyols burros, separats per la possessió de distints drets polítics? ¿Aspiran á que l' individu, políticament s' anulí dintre de una colectivitat mes ó menos restringida, segons la fortuna que tinga ó segons la professió qu' exerceixi?

¿Valenta mostra de lo que serían aqueixas representacions están donant ells mateixos en l' acte que realisan, atribuintse, com hem dit avants, unas facultats que no 'ls sigueren expressament otorgadas per las corporacions á las quals diuen representar. Quan se tractés de anar al Ajuntament, ó á las Diputacions, ó al Senat ¿qué no farían?

¿Y creant cent ó mil caciquismes petits, encare que resultessin incongruents, volen remediarse al caciquisme gros, que viu avuy y prospera á favor no sols de l' actual organisació del Estat, sino també nudrintse dels vicis característichs de la nostra rassa?

Si 'l Doctor Robert, president de l' Económica, entengués tant en Política com en Medicina, veuria clarament que en aquest cas el remey sería pitjor que la mateixa malaltia.

Per acabar de una vegada ab l' estat de desgabell y de corrupció que han portat á la nació espanyola á las portas de la mort, sols una cosa s' necessita: l' educació y l' exercici de la voluntat del país. Y no será dividintlo en classes, gremis, ó a-sociacions, sino concentrant las energías de tots els ciutadans honrats com podrà lograrse crear una forsa que resultarà invencible.

Las oligarquias políticas fins ara han fet de las sevas, tan sols á favor del apartament y de l' abstenció política de la inmensa majoria dels espanyols, lo mateix de las classes acomodadas que de las classes proletarias. Han fet com las guineus, que s' desfan dels seus perseguidors despedint pestilencia: quan han lograt que la pudó invadís l' atmósfera y tothom sentís fástich y ascós pel seu procedir, s' han quedat solas y han anat vivint de lo que viuen las guineus, de devorar gallinias.

Donchs, caldría sols unir-se tots per donar cassa á uns animals tan danyins y asquerosos. Llas de unió: el respecte acrisolat á la llei y la defensa de la moralitat.

Si 'l país tractés com á lladres als que roban un acta, com estatals als que la falsifican, com á bandolers á aqueixas partidas de vividors que s' xalan ab lo mero-deig; si s' alentés en totes las esferas l' esperit colectiu del individu, fins á fer una llei de conciencia 'l' deber civí de portar cada hū 'l concurs de sas opinions á la gobernació del Estat, trobaríam ab aixó sols un medi segur de regenerar á la patria.

Ara, pels camins que intentan seguir els admiradors

mes ó menos vergonyants del general Polavieja, ab lo menyspreu ab que miran tant las prácticas com los sentiments lliberals y democrátichs, no es fácil que s' arribi á altre resultat que á introduhir una nova perturbació en la ja de sobras perturbada nació espanyola.

Als malalts graves no se 'ls cura mudantlos la camisa, sino vigorisant el seu organisme. Y Espanya está anémica de sanch y decayguda de voluntat.

P. K.

ENCARE 'ns dura l' impressió de horror y de dolor que va produhirnos l' arribada dels repatriats que venían á bordo del *Miguel Gallart*. ¡Pobre jovent! ¡Qué derrotat, qué perdit! ¡Quín aspecte de desolació no oferia!

Y es que després dels sufriments de una campanya llarga y devoradora, se veieren obligats á suportar las penalitats de una travessia penosíssima. Aixís se comprén que durant lo viatge ocorregués un número tan gran de defuncions, y que molts dels infelissos, al desembarcar, apenas poguessen tenirse drets.

Y no será perque 'l passatge no s' pagui y á bon preu. Trenta cinch duros gasta l' Estat per cada plassa, y ab aquesta suma n' hi hauria de haver mes que suficient perque no haguessen de anyorar cap de las atencions que s' deuen á tot ser humá, y molt mes als qu' en defensa de la patria han perdit la salut y han exposat la vida.

Per moltes oracions que resi 'l devot marqués de las Cinquillas, quan vinga l' hora de pesarlas, no podrán may contrastar el pes de las malediccions dels que en los seus barcos son víctimas de la mes desapoderada de las codicias.

Al desembarcar aquells esqueletos, confessém que sent molt de agrahir els ausilis que reberen de algunas corporacions y personas piadosas, trobarem á faltar á la Plassa de la Pau 'l concurs de las classes altas de Barce'ona.

Allá devían haver enviat el seu carruatje, 'ls que n' gastan, posantlo á disposició dels repatriats. ¿Per ventura no deuen molts la seva fortuna als grans negocis que han fet á Cuba? ¿Perqué, donchs, no recordarse dels infelissos qu' en aquella isla hi han deixat una salut que tal vegada no recobrarán may mes?

També recordarem—y 'l cas s' ho portava, perque 'l lloch de la escena era 'l mateix—la fastuosa recepció dispensada al general Polavieja, al regressar de Filipinas.

Invertint sols lo que va gastarse en l' erecció de aquell Arch de triunto adefessi, n' hi hauria hagut prou per disposar una barraca ó un envelat, al objecte de que 'ls soldats malalts que desembarcaren la semana passada y 'ls que desembarquin en lo successiu, no tingan de permaneixen esperant á la intemperie ab perill de que s' agravi 'l seu estat.

Els qu' en aquella ocasió derrotxavan tants diners y tant entusiasme, calculin si ha arribat l' hora de demostrar una mica de pietat y de carinyo fraternal envers las pobras víctimas de la guerra, tan dignes de consideració per lo que son, per lo que valen y per lo que representan.

Els naturals de Puerto-Rico ja comensan á estar tips dels yankees. Ab gran entusiasme 'ls varen rebre quan se possessionaren de l' isla, y avuy se troban ab que aquests els tractan de la manera mes brutal. Han entrat allí com á conquistadors y fan valer el dret de la forsa. Y es lo pitjor que la major part del temps están borrarxos, y com á tals se consideran exempts de responsabilitat pera cometre tota mena de infamias.

L' opulenta colonia espanyola va perdent á marxas dobles la riquesa y la tranquilat.

Prompte en lloch de *Puerto-Rico* haurá de titularse *Puerto-Triste*.

A Manila passa lo mateix, encare qu' en major escala. Allá la seguretat personal es un mito y la propietat dels ciutadans pacífichs está á mercé de la soldadesca yankee y dels insurrectes, que passen el temps en una continuada orgia.

Se contan atrocitats que fan posar la pell de gallina, atropellos que indignan, brutalitats que sublevan.

Y no hi ha mes remey: totes aquestas infamias s' están cometent en nom de una civilisació que per creure's superior, ha lograt desbancar á la nostra.

Vaja, que casi bé estém per dir que 'l mon no té vergonya.

Aquest día 'm deya un vell progressista:

—«Observi una cosa: ¿Veritat que may s' havia parlat tant de catolicisme com ara? ¿Veritat que may s' ha-

vía notat en lo nostre país una reacció tan pronunciada en sentit ultramontá?

»Donchs, vegi: tampoch may el robo, 'l saqueig y la concussió havían adquirit may un carácter de generalitat tan espantós.

»El lema de aquest fi de sigle es el següent:—Els ulls al cel, y la ma á la butxaca del próxim.

Salisbury y Cumberlain s' están fent la competencia á qui pronunciará discursos mes desahogats, proclamant á tot drap l' imperi de la forsa. Contra las nacions débils—segons las sevas doctrinas—es lícit tot, l' explotació y l' aniquilament.

Acaban de presenciar las hassanyas dels yankees y la boca se 'ls fa aygua.

¿Quí ho havia de presumir que las dos nacions més lliberals de la terra, havían de acabar proclamant l' imperi de la *pinzocracia*!

Son moltíssims els mestres d' estudi que no cobran: aixó ho sab tothom.

Y ab tot y no cobrar, alguns d' ells han fet el miracle de criar fills, logrant veure'ls arribar á l' edat de 19 anys.

En aquesta situació, vé 'l govern y 'ls fa entrar á la quinta.

Y venen els mestres y diuen:

—Sr. Govern: de las cantitats que de tú acredito ¿no podrías descontarme trescents duros, aplicartlos á la redenció militar del méu fill?

Aquesta petició es justíssima ¿veritat? Donchs ab serho tant el Govern ha contestat que no pot ser.

¿Quín país mes miserable y mes odiós es aquesta Espanya!

Las empresas dels carrils tractan als passatjers de una manera deliciosa.

No fa molts días que á Cervera, haventhi aglomeració de familias á causa de la reunió del cupo del exércit, feren viatjar als que no cabían als cotxes de passatjers á n' els wagons de bestiar de llana; y en la línea de Valencia á Tarragona, 'ls quintos de Teruel destinats á nostra capital, se veieren obligats á fer una bona part del viatge estivats en los wagons dels tocinos.

En aquest punt las empresas no fan mes que correspondre á l' obra dels governs que han acabat per *bestialisar* al país.

La llástima es que bestias per bestias, els que s' veuen tractats com á bens y com á porchs, no s' tornin fieras, y aixís á lo menos se farían respectar.

La semana próxima publicarém lo número extraordinari corresponent al actual mes de novembre, en lo qual se tractarán assumptos de gran actualitat política.

CARTAS DE FORA.—*Manresa.*—La Societat *Fabrik Algodonera* tingué reunió general lo 29 del mes passat, y una de las socias va repartir entre sas companyeras de treball algunas fullas de propaganda lliure-pensadora. Aixó va bastar perque al home negre se n' hi anés el sant al cel, declarant que faria á la tal societat una guerra á mort desde 'l púlpit, y destacant á dos testa-ferros que anaren á trobar al *conserje* de la mateixa, y li digueren que no pararian fins á deixarla sense socios. L' home negre no comprén que la *Fabrik Algodonera* no té art ni part en lo reparto de las fullas, que sigui obra seva exclusivament, y que del mateix modo que vaig fer repartir allí, las faré repartir demá que vulga y en us del méu dret á la porta de las iglesias. Y á veure llavors, si l' home negre dirá també que no parará fins que las iglesias se tanquin. —*Un lliure-pensador.*

Riudoms.—Onze anys enrera, l' administració lliberal que s' interessava molt per las milloras urbanas feu construir per suscripció pública en las dos plassas que tenim unas fonts monumentals ab jardins que las embellian. Els neocatòlics partidaris del rey de las húngaras que avuy tenen la paella pel mànech, acordaren (tots menos la minoria que representa al partit lliberal) desferlas, ja que la composició costava 6 duros y l' estat dels fondos del Ajuntament no permet gastos. Pero com el desferlas costa alguna cosa mes que compóndrelas, l' acort de la majoria del Ajuntament es resultat d' enveja ó d' economia? Per fortuna, y gracias á que sempre hi ha qui vetlla pels interessos comunals, s' ha suspés per ordre gubernativa l' obra de destrucció que havían acordat els partidaris dels llums de ganxo.

Banyolas.—Desde fa un any y mitj tenim un rector molt jove y guapo, que si en un principi semblava incapás de trencar cap plat ni cap olla, ara ha cambiat de soca y arrel. Aixís, quan una familia te la desgracia de que se li mori algun dels seus individus es ell qui ficantsse en la butxaca dels demés se propassa á senyalar á mida del seu capritxo 'l número d' ensotanats que han de anar al enterro, de manera que una casa pobra, si á n' ell li sembla qu' es rica, ha de pagar com á tal. Obrant de aquesta manera deu haver fer molts diners y deu tenir molta por de que 'ls hi robin, ja que té sempre tancada y barrada la porta del carrer y fins ha fet posar reixa de ferro als balcóns de las habitacions dels seus vicaris. Y á propòsit de un de aquests, s' está fent notar molt per las llargas visitas que fá á una *Hica de Maria*, notable per la historia dels seus festeigs. A la qüenta deu ser dura de pelar y li deu costar molt el convertirla.

EL MESTRE DE CASAS

L mestre de cases comensá á apilar vigas; unas vigas tan corcadas, esquerdadas y plenas de nafras, que apenas si podian servir per altra cosa que per fer foch.

L' home las hi dava voltas, las pal-pava, ficava 'ls dits á n' els numerosos forats de la fusta, y com satisfet del seu exámen, las deixava en terra. Jo me 'l mirava y callava.

Portá després mahons; uns mahons mal cuyts, terrosos, próxims á pulverisarse á la menor pressió.

Més que verdaders mahons de rajoler, semblavan trossos de fanch enmotllats per un boig... Ni forma, ni igualtat, ni consistencia; no tenian res.

El mestre de cases anava posantlos al costat de las vigas, ab lo mateix cuydado é interés que si fossin mahons útils. Jo me 'l mirava y callava.

Després portá pedra, ó una cosa que encare que no ho fos, ho pareixia. Una pedra flonja, tova, incapás de resistir el menor pes; una pedra digna per tots conceptes de ser posada al costat dels mahons que 'l paleta acabava de conduhir.

Y aixís va ferho. L' home depositá la pedra á la vora dels desgraciats mahons, y continuá la séva feyna. Jo me 'l mirava y callava.

Portá cal. ¡Quina cal! Pols de carretera, escombrarias; una barreja extranya de brossa, desperdicis, vidres trencats...

El mestre de cases, procurant que la preciosa pols no se li escampés, la tirá en un sot obert al efecte y preparat sense dupte per amarrar alguna cosa. Jo me 'l mirava y callava.

Darrera d' alló aná conduhint al solar una infinitat d' objectes, procedents, segóns tots los indicis, del magatzém d' un drapayre.

Ferros menjats pel rovell, que 's trencavan á la més petita violencia.

Llats rompudas, apedassadas ab tatzetas y tiras de llaona. Rajolas primas com la cartulina.

Teulas esquerdadas en tots sentits y completament inser-vibles.

Canals trencadas y sostingudas ab fil-ferros. Jo me 'l mirava y callava.

Al poch rato comparagué carregat ab todas las eynas del ofici.

La gaveta, la paleta, la massa, 'l nivell, el regle, el plom... Se tragué 'l gech; agafá una eyna qualsevol y feu ademán de posarse á treballar.

Jo me 'l mirava... y no vaig poguer callarme.

—¿Qué aneu á fer?—vaig dirli.
—Comensar á construir una casa.

—¿Aquí?
—Aquí mateix.

—¿Ab qué la construiréu?
—Ab aquests materials.

Una onada, no sé si d' indignació ó de llástima, va pujarme al cervell.

—¿Cóm? ¿Ab aquests materials intentéu edificar una casa nova?

—¿Per qué nó?
—¿Ja heu vist las vigas?

—¿Son corcadas? ¡Bah!
—¿Us heu fixat ab els mahons?

—¿Crusos? No hi fa res.
—¿Heu mirat la pedra, la cal, tot lo que aquí acabéu de reunir pera aixecar l' edifici?

—¿Qué? ¿Es dolent? ¡Tant se val!
—¡Infelis!... ¿No comprenéu que una casa alsada ab aquests elements es impossible que s' aguanti?

—¿Y bé?
—Pero ¿d' ahont las heu tretas aquestas teorías? ¿Qui us ha ensenyat á disbaratar d' aquesta manera?

—Los polítichs espanyols. ¡Fan lo mateix! Ab uns elements corromputs, podrits, consumits per tots els vicis, corcats hasta las entranyas... tenen la pretensió d' aixecar una nació nova...

Jo me 'l mirava... y vaig tornar á callar.

FANTÁSTICH.

CLAMOR GENERAL

De Barcelona á Sevilla, de Bilbao á Badajoz, de Santander á Valencia, de la Corunya á Port-Bou; en capitals populosas, en poblets de mala mort, á montanya, á la planura, en los més perduts recóns, per tot s'ona 'l mateix eco, per tot el mateix clamor: —¡Hem de regenerar á Espanya! ¡Hem de refer la nació! ¡Es precís mudar de vida! ¡Necessitéu fer foch nou!

La premsa grossa ompla 'ls ayres ab crits que trencan el cor, y diu que ó cambiém de rumbo ó no tenim salvació.

La premsa xica secunda la campanya ab noble ardor, y jura que ha arribat l' hora de donar gran giravol.

No paran. Cada periódich es un modern redemptor, cada polítich un Hamlet: ¡Ser ó no ser! cridan tots. ¡Ha sonat l' hora tremenda per la espanyola nació!

¿Volém viure? ¡Sursum corda! ¿Volém morir? ¡Fem el mort!

Las frasses eloqüentíssimas, los projectes salvadors, las ideas admirables rajan per tot á trompons. Se parla de «rompre 'ls motllos», de «sacudir la opinió», de «ressucitar energías», d' «aixecar el pit y 'l front y llensarnos per la senda de la regeneració.»

L' un vol descentralisarnos, l' altre vol refóndreu tot; aquest d' aquí vol lleys serias, aquell d' allá vol... y dol. —¡Economías!—un crida, —¡Foment, Foment!—diuen molts. —¡Massa clero!—salta un altre. Y un altre:—¡Més instrucció!

Aquí tenen un «plan vasto» —allá, per falta d' un, dos. PROJECTE PER SALVA 'L POBLE NOSTRA REHABILITACIÓ. NOVA VIDA (En tres capituls.) L' ESPANYA DE DEMÀ (en nou.) De programas, de receptas isi 'n surten per tots cantons!

Las llenguas ni un moment paran, las rotativas fan pór; las célebres «foras vivas» entran també en l' enrenou, y en articles, en memorias, en discursos, en sermons impulsan l' idea magna de treure 'l carro del sot.

La Económica proposa tals y tals transformacions, lo Foment creu preferible que 's cambihi aixó y alló, l' Ateneu té un gran projecte, la Lliga ua de molt millor, la Colombófila un altre...

¡Tothom! Es un coro hermós, un concert de patriotisme com may s' haja vist en lloch, y que incessantment rossona de Bilbao á Badajoz, de Santander á Valencia, de la Corunya á Port-Bou...

Davant d' aquest espectacle ¿no es vritat, discret lector, que sembla que va de serio nostra regeneració? Pues... á pesar de semblarlo, deixi passá aquest soroll y... vaja, clar, tal com sona, ¡ja veurá vosté com nó!

C. GUMÁ

COSAS DEL PARE CLARET

Fa ja algun temps que s' está treballant ab molta activitat per conseguir la canonisació del Pare Claret, confessor que si-gué de D.ª Isabel II, y autor del famós llibre titulat *La Uave de oro*, que de una manera pintoresca y festius del calendari. Pero de mérits ne té de sobras, de tal manera, que no posse-hia una sola *Uave*, sino tot un *Uavero*, extraordinariament provehit, conforme aixís ho revela una revista mística titula-da *El Iris de la paz*, que aquest dia publicava un número ex-traordinari dedicat enterament al afortunat pescador d' áni-mas... de canti.

Segons *El Iris de la paz*, el Pare Claret tenia freqüents en-trevistas ab la Verge Maria y Jesucrist Nostre Senyor, confor-me aixís ho corrobora ell mateix en unas notas reservadas que se li atribueixen y que se suposen escritas del seu puny y lle-tra. La mística revista las reproduheix, y son dignas de ser conegudas quan no per altre motiu per la familiaritat y la franquesa ab que 'l pare Claret y aquellas altas potestats se tractavan. A titul de curiositat no podém menos de reprodu-hirlas. Diuen aixís:

«El 6 de Diciembre de 1862, á las seis y tres cuartos de la tarde, la Santísima Virgen me dijo que yo habría de propagar la devoción del Santísimo Rosario, como lo hizo el venerable Alano de Rupe. Por dos veces me lo dijo; luego Jesucristo me añadió: «Si, Antonio; haz lo que te dice mi Madre.»

«A las siete del mismo día me dijo la Santísima Virgen: «Si, Antonio, yo lo quiero, yo lo quiero.» Y luego Jesús me añadió: «Animo, Antonio, ánimo.»

«Sembla que després de aquests encárrechs tan reiterats, el Pare Claret no havia de vacilar un sol moment. Y no obstant, al dia següent encare no havia fet res.

«El dia 8, (diu) dia de la Concepción, dije yo á María Santí-sima: «Madre mía, ¿os quereis servir de mí?» «Si, de ti me quiero servir», me contestó.»

De manera que aquesta vegada, no va ser la Verge que se li va apareixer, sino ell que va ferla sortir per dirigirli la pre-gunta y obtenir la resposta que quedan consignadas.

Y ab tot va passar prop de un any, y molt poch se devia moure, si hem de jutjar per lo qu' expressa en la nota següent: «El dia 25 de Noviembre del 63 me repetió lo mismo, diciendo: «Si.»

Y després de haverli dit una vegada mes que *Si*, ja no passa un any, ni dos anys, sino que 'n transcorren mes de quatre, sense que 'l Pare Claret prengui un defermeni, conforme es de veure en las tres notas que segueixen á continuació, las quals diuen aixís:

«El día 4 de Diciembre de 1867, á la cuatro de la madrugada, pr gunté al Señor: *Domine quid me vis facere?* Y una voz interior muy clara me dijo: *Scríbe.*

«Día 10 de Diciembre de 1867; á las siete y media de la noche, me sentí muy impulsado á escribir y propagar la d'vo-cion del Santísimo Rosario, y lo mismo durante la noche y mañana siguiente:

«Día 27 de Diciembre: á las tres y media de la mañana me dijo Jesucristo: «Haz lo que Ella te diga.»

«Dimontri de Pare Claret, y qué pesat estava! Desde 'l día 6 Desembre de 1862, fetxa de la primera aparició hasta 'l 27 de Desembre de 1867, que li venían dihent sempre lo mateix, unas vegadas en castellá y altres en llatí, y ell sempre enconjit y sense decidirse, com si hi trobés gust en fells'hi gruar un tra-ball que havia de ser per ell tan agradable.

Per fi 'l 23 de Janer de 1868 (l' any de la revolució) el Pa-re Claret va llensarse. Ja era hora, en nom de Deu.

«Día 23 de Enero de 1868: me sentí muy impulsado á escri-bir y propagar la devoción del Santísimo Rosario, y días an-tes también.

«Día 25 de Enero: me sentí muy movido á predicar y ense-ñar el Santísimo Rosario. —El modo común será nna parte.— Los flacos y débiles en el espíritu un diez, á manera del Rosa-rio viviente. —Los más fervorosos las tres partes.»

Vels hi aquí reproduhids fidelment todas las notas que res-pecte á un assumpto tan interessant ha publicat la revista mis-tica *El Iris de la Paz*.

¡Y pensar que tots els seus esforços per activar la propagan-da del Sant Rosari, de res li varen servir al insigne Pare Cla-ret, quan al esclatar la Gloriosa, 's va veure obligat á passar la frontera en companyia de sa regia penitental!...

¡Qui sab, qui sab si llavors una veu del altre mon devia dir-li:—Antonio, Antonio: corre quiete cogen!...

P. DEL O.

B l' última exigencia dels yankees respecte á las Filipinas, s' ha re-solt una qüestió geográfica fins ara duptosa.

En efecte: no s' havia pogut fixar encare á quina part del mon pertanyían aquellas islas. Uns de-yan que á l' Assia, altres que á la Oceanía.

Donchs bé, després del atraco de París, la qüestió queda resolta definitivament. No pertanyen á l' Ocea-nia, ni á l' Assia: pertanyen á América.

Y qui se 'n extranyi pensi qu' en aquest mon no'hi ha mes Geografía que unas unglas ben llargas y una conciencia sense escrúpuls.

Ilussions que 's desvaneixen.

Encare que 'l barco que conduheix al emperador de Alemania fondejará en algun port espanyol, aquell so-berá ni desembarcará ni rebrá visitas de cap mena. Es alló que diuen: «Ni menos ens escucha.»

En cambi, tan bon punt arribi á Douvres (Inglaterra) baixará en terra per anar á fer l' amistat á la seva avia, ó sigui á la reyna Victoria.

Y molt bé podria succehir que li digués:

—Senyora avia, pel cas que no 's pugua acabar el tros de Filipinas que ha de regalarli l' oncle Sam, aquí es-tich jo per ajudarla. Vosté convidim y ja veurá quina feyna 'n faré! L' últim viatge que acabo de fer per mar m' ha obert un apetit atros.

Y per si faltava un detall en corroboració de que s' acosta l' hora del gran ápat, aquest detall el dona un telegrama de Londres que diu aixís:

«Lo govern alemany ha comunicat oficialment al dels Estats Units que guardará estricta neutralitat en la qüestió de Filipinas.»

La neutralitat en aquest cas concret, equival á la compostura que ha de guardar tot convidat á taula.

Diuen que á Madrit está á punt de publicarse un periódich que 's titulará *La Dictadura*.

¿La Dicta-dura ó La Dicta-tova?

Una coincidencia.

El creuher *Maria Teresa* va anarse'n á pico á l' isla del Gat (*Kat Island*) que, segons els geógrafos es pre-cisament l' isla de Guanahaní ó siga la primera que descubrí Colon y que designá ab lo nom de San Sal-vador.

La fatalitat ha volgut fer bó una vegada mes aquell refran que diu: «Las professons tornan sempre á la iglesia de ahont han sortit.»

¡Pobra criatura!

Un home mal-carat l' ha agafada, de una empenta l' ha introduhida dintre de una escaleta y li está prenent

PARALELO

las arrecadas, prevalgut de que 'ls municipals que han rian d' evitarho, dormen ó fan el distret.

Ella prou crida, y plora, prou se desespera, y mou el cap per fer mes difícil el robo de las arrecadetas que á son valor intrínsech uneixen el que li dona la circunstancia de ser un estimat recort de familia.

La brega entre 'l malfactor y la criatura va prolongantse, pero sense esperansa, ans al contrari ab gran perill de la pobreta.

Perque 'l bandarria, si no li pot traure las arrecadas bonament, es molt capás de obrir el ganivet y tallarli las orellas.

Gobernants d' Espanya:

No prolonguén mes l' escena de París, que ja passa de repugnant.

El rey de las húngaras corre desalat per distintas ciutats d' Europa, en busca de diners per comprar mistos y encendre de nou la foguera de la guerra-civil.

Però fins ara no 'n troba pas. Tots els prestamistas li demanan garantías.

—¿Qué teniu per hipotecar?—li preguntan.

—¿Qué tinch?—diu ell—terras á l' Habana y molts castells á Espanya

—¿Chateaux en Espagne?... ¡Ja, ja, ja!... *Rêveur d'omelettes, val!*

Es á dir:—Arri allá, somfa truytas.

¿Volen convencers de que 'ns estém regenerant?

Passin els u ls per la *Gaceta* y cada dia hi trobaran un bon número de decretos, que no tenen altre objecte que aumentar las cargas del país á benefici de alguns favorecuts.

May s' havia vist tanta prodigalitat en la concessió de gracias y recompensas.

Es ém perduts, sí; pero 'ls governants volen de totes maneres que aném al hospici en cotxe.

Un periódich de Madrit ataca á n' en Canalejas, dient que ho ha sigut tot: republicá, martista, fusionista, casi conservador, independent, dissident de 'n Sagasta avuy, demá llevadora de 'n Polavieja, y ara últimament postulant altra vegada del sagatisme.

«Aquest home—afegeix—no posa arrels en lloch.»

¡Alto! Vosté s' equivoca. En Canalejas ha posat arrels á un puesto que jo sé. ¿Preguntan ahont? Al palacio de la Duquesa de Santaña. Signé 'l seu advocat defensor, y avuy es amo de la séva casa. ¡Y á veure qui 'l desarrela!

Al cap de trenta anys de treballar va á morir al hospital.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans A. B. y B., A. Petaca Manau, Amadeo Siver, E. Miracle Pallarés, Anton del Flaviol, Dos Forners, D. Brodadora, Nena Fugitiva. M. P., F. de las Mudansas, y Carrataclich: —Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans Doctor Tranquil, Explotador de las M., Amich dels Aucells, La Canya, Sisket D. Paila, A. Brut, Un Mantegaire, Pep Manimus, A. del Oli, Desmarinyas, y C. Agotat:—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. A. V.: Enterats del seu curiós y detallat plan de reformas: no tenim prou espay per insertarlo.—R. E. Soronellas: La composicio es fluixa.—J. Nerón Remo: Del mateix mal adoleixen las que vosté 'ns envia.—En Simo-net: No fa per casa.—Papeis Poqueis: L' articlet va bastant bé.—Posi Segúis: Vosté s' ha pensat escriure un sonet, pero no ho es: consulti la poetica y ho veurá.—J. Munté Fábregas: No 'ns fa 'l pes.—J. M. Orom: Tampoch ens va lo que vosté envia.—J. Aubert Manent: La poesia resulta molt prosaica.—P. P. T.: Va molt bé: ho publicarém.—G. Pérez: Si publicués la composicio que 'ns remet, els lectors dirian: ¿Y a nosaltres que 'ns explica?...—M. Llopert: El dibuix revela bonas condicions; pero no es publicable.—P. Palá Puig: La composicio es incorrecta.—F. Comas: Las dos quartetas del sonet son incongruents, y es llástima, porque 'l final va bé.—Sucre Candi: La composicio está bé.—G. P. y T.: ¿Com ha de poder escriure cap treball literari, no sabent redactar ni una carta?—A. del Singlot: No 'ns agrada prou l' assumpto de la seva composicio.—P. A. Moreno: De lo que 'ns envia n' aprofitaré la major part.—Un lector de la Esquella: Crech que de Sants Martins n' hi ha dos y son vehins.—A. E. y B.: (Calaf): Tractantse de assumptos judiciales no 'ns es possible pendrehi cartas.—A. Bertrán: Aceptém lo sonet y 'ls trenca-caps.—Lo Timbaler del Noya: La composicio resulta llarga y difusa y aderiés arriba massa tart per l' objecte que 'ns indica.

EN PREMPSA

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA
pera 1899

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Matj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

Al cap de deu días de ser ministre té 30,000 rals de cessantía.